

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ**

КАІ ПВІ 1.21 (02) - 01 - 2025

КИЇВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ в.о. президента КАІ

Ксенії СЕМЕНОВОЇ

від «31» березня 2025 р. № 208/од

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ**

КАІ ПВІ 1.21 (02) - 01 - 2025

КИЇВ

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 2 з 20	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти під час освітнього процесу в Державному некомерційному підприємстві «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (далі – КАІ, університет, заклад освіти) поширюється на всіх учасників освітнього процесу під час перебування в закладі освіти та на його території.

1.2. Програму вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах та закладах освіти», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669.

1.3. Усі учасники освітнього процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

2.1. Загальні відомості про заклад освіти, його структуру (кабінети, лабораторії, майстерні, спортзали та ін.). Види та джерела небезпеки в навчальних приміщеннях, на спортивних майданчиках.

2.1.1. Початок освітнього процесу починається о 8 год. 00 хв. Усі здобувачі освіти повинні приходити за 10 хв. до початку освітнього процесу.

2.1.2. Виконання вимог правил із техніки безпеки здобувачами освіти є обов'язковим у роботі, спрямованій на організацію безпечних та здорових умов праці здобувачів освіти під час проведення занять у навчальних кабінетах, кабінетах підвищеного ризику.

Усі кабінети підвищеного ризику, спортивний майданчик, навчально-дослідні лабораторії є об'єктами небезпеки, тому необхідно дотримувати правил безпеки під час роботи та бути одягненим у відповідний одяг.

2.1.3. Заборонено використовувати електроприлади із пошкодженою ізоляцією, зберігати біля них легкозаймисті рідини, обгортати папером або тканиною електричні лампи, заклеювати ділянки електропроводки легкозаймистою тканиною, папером, працювати на несправному обладнанні.

2.2. Загальні правила поведінки під час освітнього процесу. Обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що сталися в закладах освіти

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 3 з 20	

2.2.1. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати вимоги з безпеки життєдіяльності, передбачені відповідними правилами та інструкціями, дотримувати дисципліни, сумлінно навчатися.

2.2.2. Здобувачі освіти зобов'язані берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники та ін., бережливо ставитися до майна університету.

2.2.3. Здобувачі освіти зобов'язані сумлінно дотримувати правил особистої гігієни і санітарних норм на місці праці.

2.2.4. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати лише ту роботу, яку доручив викладач після прослуханого інструктажу.

2.2.5. Заборонено провокувати словами, діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки під час освітнього процесу.

2.2.6. Не можна підходити до внутрішніх перил, перехилитися через них, спускатися перилами сходів.

2.2.7. Не можна допускати грубощів, образ, застосування протиправних дій у розв'язуванні конфліктних ситуацій.

2.2.8. Не можна приносити до закладу освіти небезпечні предмети (ріжучі, колючі, вибухові, вогнебезпечні предмети, газові балончики, петарди та ін.).

2.2.9. Не можна курити, вживати алкогольні напої, наркотичні речовини.

2.2.10. Не можна виносити з закладу освіти цінності.

2.2.11. Слід бути обережним у найбільш травмонебезпечних місцях (уважно та спокійно спускатися).

2.2.12. Необхідно співпрацювати з адміністрацією закладу освіти щодо створення безпечних умов для навчання (повідомляти про всі недоліки, що можуть призвести до небезпеки життєдіяльності під час освітнього процесу).

2.2.13. Слід зважати на обставини та причини найхарактерніших нещасних випадків, що сталися в закладах освіти за останні роки:

- травмування внаслідок протиправних дій інших осіб (бійки між здобувачами освіти);
- невиконання здобувачами освіти правил безпеки під час проведення спортивних занять та заходів у спортивній залі та на майданчику.

2.3. Вимоги пожежної безпеки в закладі освіти. Ознайомлення з правилами пожежної безпеки для закладів, установ, організацій і підприємств системи освіти України

2.3.1. Кожен здобувач освіти зобов'язаний знати і точно виконувати правила пожежної безпеки, а при виникненні пожежі не панікувати, а виконувати вимоги інструкції та вказівки дорослих щодо виходу в безпечне від вогню місце.

2.3.2. Здобувачам освіти на території закладу освіти заборонено курити .

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 4 з 20	

2.3.3. На території закладу освіти не можна розкладати багаття, спалювати сміття, відходи, пакувальні матеріали.

2.3.4. Не можна використовувати у приміщеннях електрокип'ятильники, чайники та інше; не залишати без нагляду викладача включених в електромережу електричних приборів. негайно повідомити про це викладача.

2.3.5. Під час навчальних занять, масових заходів не можна наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живляться електрострумом. У разі виявлення обірваних проводів, неізолюваної проводки, іскріння проводки слід негайно повідомити куратора, викладача, адміністрацію, сторожа.

2.3.6. Не можна збиратися під час проведення масових заходів, перерв біля проходів, входів та виходів, сходинок та аварійних виходів у приміщенні вестибюлю; загороджувати предметами проходи, слід залишати їх завжди вільними для здійснення евакуації у разі надзвичайної ситуації.

2.3.7. У разі виникнення пожежі або аварійної ситуації потрібно:

- негайно повідомити про це викладача, куратора, адміністрацію, сторожа;

- після евакуації вишикуватися в зазначеному місці і під час переклички зазначити свою присутність для обліку евакуйованих здобувачів освіти. Нікуди після евакуації без дозволу куратора, викладача не йти;

- якщо непередбачувана ситуація виходить з-під контролю дорослих, слід терміново зв'язатися за телефонним зв'язком за номером 101, повідомити про пожежу або аварійну ситуацію, назвати своє прізвище, ім'я та адресу закладу освіти, телефон свій або закладу освіти. Коротко описати ситуацію: кількість людей, відкритий чи закритий вогонь, наявність диму.

2.3.8. Правила поведінки під час пожежі в закладі освіти у разі відсутності поруч з здобувачами освіти дорослої людини

Пожежа у аудиторії, приміщенні закладу освіти:

- якщо можна вийти з аудиторії через двері — слід рятуватися самому і допомогти іншим людям;

- якщо вихід перекрито вогнем, а здобувач освіти перебуває не вище другого поверху або поряд є дерево чи пожежна драбина, слід вибиратися з аудиторії через вікно;

- під час пожежі не можна ховатися в глухі кути, під парту, в шафи, у комору та ін.;

- потрібно захищати органи дихання і закрити щілини під дверима (краще вологими ганчірками);

- подавати сигнали рятувальникам.

Пожежа в коридорі закладу освіти:

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 5 з 20	

- перш ніж визирнути в коридор, слід торкнутися тильною стороною долоні ручки вхідних дверей. Якщо вона гаряча, відчиняти не можна — там пожежа;
- якщо ручка дверей холодна, потрібно визирнути в коридор. Якщо там вогонь або багато диму, слід зачинити двері;
- якщо диму небагато, але він іде знизу, це означає, що пожежа на нижніх поверхах. Не можна спускатися вниз, потрібно зайти в аудиторію, зачинити двері й чекати на допомогу рятувальників;
- якщо неможливо залишити приміщення, слід зателефонувати за номером 101, щоб повідомити про себе, і зачинитися у приміщенні з виходом до вікна;
- якщо пожежа сталася на поверх вище, слід, попередньо захистивши органи дихання, спускатися вниз сходами.

2.4. Радіаційна безпека, дії у разі надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

2.4.1. Інформація про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, радіоактивного, хімічного, бактеріологічного зараження, катастрофічного затоплення, інших видів небезпек надходить по системі оповіщення від місцевого штабу цивільного захисту, по радіо, телебаченню, преси, інших засобів зв'язку, а також від педагогічних працівників та адміністрації навчального закладу.

2.4.2. У разі виникнення надзвичайної ситуації радіоактивного хімічного, бактеріологічного зараження та інших видів небезпеки, слід чітко виконувати вказівки та інструкції викладача, куратора, адміністрації, медичних робітників.

2.4.3. Категорично заборонено підходити до вікон, якщо евакуацію не було здійснено з приміщення закладу освіти й вони загерметизовані, не відчиняти їх.

2.4.4. Не можна вживати воду та їжу, не організовану викладачами, кураторами. Вода в крані може бути зараженою, як і їжа, що перебувала на ураженому повітрі.

2.4.5. Якщо в кімнату приміщення, у якому ви перебуваєте, через щілини, незачинені вікна потрапляє уражене повітря, слід негайно повідомити про це викладача, адміністрацію. Якщо в кімнаті приміщення, у якому ви перебуваєте, наявне забруднення ртуттю, потрібно негайно відійти від зараженого місця, нічого не чіпати руками та негайно повідомити про це куратора, викладача, адміністрацію.

2.4.6. Визначити, що однією з провідних методик із попередження радіоактивного захворювання є йодопротекція.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 6 з 20	

2.4.7. Під час виникнення загрози затоплення чітко виконувати розпорядження й вказівки куратора, викладача, адміністрації: перебувати у зазначеному місці й стежити за тим, щоб була відключена, електрика й вода в приміщенні, у якому ви перебуваєте. У разі визначення даних порушень, слід одразу повідомити дорослих.

2.4.8. При снігових бурях, ураганах, смерчах та інших стихійних лихах слід чітко виконувати розпорядження і вказівки викладача, адміністрації: перебувати у зазначеному місці. Категорично заборонено підходити до вікон і дверей, відчиняти їх. Слід чітко виконувати вказівки дорослих щодо евакуації.

2.4.9. У разі надзвичайних ситуацій епідемічного характеру слід мати при собі ватно-марлеву пов'язку; не давати засобів особистої гігієни в чуже користування; користуватися особистим посудом, питною водою та ємкостями для пиття; частіше перебувати на свіжому повітрі й вживати заходів щодо попередження інфекційних захворювань.

2.4.10. У разі виникнення землетрусу й обвалу будівлі закладу освіти, діяти за такими правилами:

- покликати на допомогу;
- якщо хтось відгукнувся, повідомити про місце перебування і що сталося;
- спокійно чекати, поки розберуть завал;
- якщо ніхто не чує, спробувати звільнити руки й ноги;
- визначити, якими предметами завалено;
- якщо вони не надто важкі, обережно розбирати завал. Намагатися не зачепити те, на чому все тримається;
- якщо не видно, чим завалено, або предмети, які на вас упали, дуже важкі, терпляче кликати на допомогу протягом кілька годин;
- якщо ніхто не чує, все-таки спробувати розібрати завал;
- звільнившись, оглянути себе. За потреби, надати собі першу допомогу: зупинити кровотечу, зафіксувати зламану кінцівку;
- якщо не зможете вибратися з будинку, слід сповістити про себе (за можливості скористатися - телефоном мобільного зв'язку, стукати по трубах опалення, голосно кликати на допомогу);
- очікуючи на допомогу, слід намагатися уникнути переохолодження: постелити щось на підлогу, лягти на бік, підклавши під себе руку, коліна підтягнути до грудей.

2.5. Безпека дорожнього руху. Поведінка на вулиці, ознайомлення з правилами дорожнього руху

2.5.1. Здобувачі освіти зобов'язані:

- вчити на заняттях курсів «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці», «Охорона праці», виховних годинах правила дорожнього руху й

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 7 з 20	

неухильно дотримувати їх та інших нормативних актів із питань безпеки дорожнього руху;

- створювати безпечні умови для дорожнього руху, не завдавати своїми діями або бездіяльністю шкоди підприємствам, установам, організаціям, закладу освіти і громадянам;

- виконувати розпорядження органів державного нагляду та контролю щодо дотримання законодавства про дорожній рух.

2.5.2. Здобувачі освіти навчального закладу під час перебування на вулиці за межами закладу освіти зобов'язані:

- рухатися по тротуарах, пішохідних або велосипедних доріжках, узбіччях, у разі їх відсутності — по краю проїжджої частини автомобільної дороги чи вулиці;

- перетинати проїжджу частину автомобільної дороги, вулиці по пішохідних переходах, а в разі їх відсутності — на перехрестях по лінії тротуарів і узбіччя;

- керуватися сигналами регулювальника та світлофора (переходити тільки на зелений сигнал для пішохода) в місцях із регульованим дорожнім рухом;

- не затримуватися і не зупинятися без потреби на проїжджій частині автомобільної дороги, вулиці й залізничному переїзді;

- не переходити проїжджу частину автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів безпосередньо перед Транспортними засобами, що наближаються, поза пішохідними переходами за наявності роздільної смуги, а також у місцях, де встановлені пішохідні чи дорожні огорожі;

- стримуватися від переходу проїжджої частини при наближенні транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком та спеціальним звуковим сигналом;

- виходити на проїжджу частину з-за нерухомого транспортного засобу або іншої перешкоди, що обмежує видимість, упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;

- здійснювати посадку в транспортний засіб лише зі спеціального майданчика, а в разі його відсутності — з тротуару чи узбіччя;

- здійснювати посадку і висадку лише після припинення руху транспортного засобу;

- не відволікати увагу водія від керування транспортним засобом (тролейбусом, автобусом, трамваєм, маршрутним таксі);

- під час руху на автомобілі бути пристебнутим паском безпеки, а на мотоциклі — в застебнутому мотошоломі.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 8 з 20	

2.5.3. Здобувач освіти при користуванні велосипедом без двигуна має право:

- їздити по спеціальних велосипедних доріжках, а в разі їх відсутності — по краю проїжджої частини дороги, вулиці чи узбіччю.

Зобов'язаний:

- використовувати технічно справний та належним чином обладнаний велосипед;

- не перевозити вантажів, що заважають керувати;

- не перевозити пасажирів, за винятком дітей віком до 7-ми років на спеціально обладнаному сидінні.

2.6. Побутовий травматизм. Попередження та дії у разі нещасних випадків у побуті

2.6.1. Під нещасними випадками в побуті слід розуміти не пов'язані з освітнім процесом травми, зокрема отримані внаслідок заподіяних тілесних ушкоджень іншою особою, отруєння, самогубства, Опіки, обмороження, утеплення, ураження електричним струмом, блискавкою, травми, отримані внаслідок стихійного лиха, контакту з тваринами та ін., які призвели до ушкодження здоров'я потерпілих.

2.6.2. Факт ушкодження здоров'я внаслідок нещасного випадку встановлює і засвідчує лікувально-профілактичний заклад.

2.6.3. Документом, що підтверджує ушкодження здоров'я особи, є листок непрацездатності чи довідка з лікувально-профілактичного закладу.

2.6.4. Для попередження побутового травматизму слід чітко виконувати правила безпеки життєдіяльності, бути обережним щодо особистого стану здоров'я та стану здоров'я оточуючих. Застосовувати знання щодо попередження травм, отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, предметних уроках під час освітнього процесу.

2.6.5. Виконувати наведені нижче правила з безпеки життєдіяльності:

Правила для тих, хто опинився в небезпечній ситуації:

- оцінити рівень небезпеки. Якщо ситуація загрожує життю, часу на роздуми немає, слід діяти негайно;

- якщо загрози життю немає, спочатку потрібно заспокоїтися;

- якщо не впораєтеся з ситуацією, слід скласти план дій і виконувати його;

- якщо потрібна допомога, необхідно звернутися до рятувальних служб, родичів, сусідів, випадкових перехожих;

- якщо допомога не надходить, не втрачайте надії, наступної миті ситуація може змінитися на краще.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 9 з 20	

Правила безпечної поведінки під час грози:

- якщо гроза застала вдома, слід зачинити вікна, вимкнути з розеток електроприлади, не виходити з дому;
- якщо гроза застала надворі, потрібно намагатися сховатися в найближчому приміщенні;
- якщо під час грози ви перебуваєте на відкритому місці, слід сховатися в яру, під кущами;
- не можна ховатися від грози під високим поодиноким деревом, високовольтною лінією електропередач, у річці;
- слід відкласти на 15-20 м від себе всі металеві речі;
- якщо гроза застала в автомобілі, слід залишатися в ньому.

Правила безпечної поведінки в місцях скупчення людей:

- збираючись у місця скупчення людей, потрібно відповідно одягтися;
- на концерти, вистави, змагання краще приходити раніше;
- потрібно сідати на місця поблизу виходу;
- після завершення краще зачекати, поки люди вийдуть;
- у натовпі потрібно рухатися разом з усіма, намагаючись бути якомога далі від стін і дверей, до яких можуть притиснутися;
- якщо ви впали, спробуйте підвестись, а якщо це не вдається, слід згрупуватися і захищати руками голову;
- не можна ходити на мітинги і демонстрації протесту. Для дітей там може бути особливо небезпечно.

Дії у разі нещасних випадків у побуті:

- заспокоїтися та заспокоїти оточуючих;
- викликати швидку допомогу за телефоном — 103;
- за можливості надати потерпілому першу (долікарську) допомогу: зупинити кровотечу, зафіксувати зламану кінцівку.

Дії при отриманні сигналу “Повітряна тривога” :

Якщо почули сигнал сирени, перебуваючи: - у навчальному корпусі

Викладачу — припинити заняття, вимкнути прилади, освітлення, зачинити вікна та разом зі здобувачами освіти найближчим маршрутом дістатись до укриття згідно Переліку, що додається. Прибувши в укриття, забезпечити, щоб здобувачі освіти швидко та обережно зайняли свої місця, перевірити їх наявність за списком. Під час перебування в захисній споруді викладач повинен провести заходи, щоб заспокоїти всіх, хто знаходиться в ній.

Здобувачам освіти — беззаперечно виконувати розпорядження викладача, або самоорганізовуватися для залишення аудиторії та руху до захисної споруди.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 10 з 20	

Працівникам — вимкнути електричні прилади, освітлення, зачинити вікна, двері та направитись до укриття згідно переліку, що додається.

Якщо почули сигнал сирени, перебуваючи:- у гуртожитку:

Мешканцям гуртожитків вимкнути всі прилади, освітлення, зачинити вікна, двері, здати ключі черговому вахтеру, перейти у визначені місця укриття. **КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ відмовлятися від укриття в захисних спорудах!!!** У разі відмови від укриття учасники освітнього процесу несуть персональну відповідальність за збереження свого здоров'я та життя!

Якщо почули сигнал сирени, перебуваючи вдома:

- Ввимкнути телевізор чи радіоприймач і уважно прослухати інформацію
- Ввимкнути телевізор чи радіоприймач і уважно прослухати інформацію про характер тривоги.
- За можливості попередити сусідів і одиноких людей, які мешкають поруч.
- Швидко одягнутися та одягнути дітей, перевірити наявність пришитих з внутрішньої сторони одягу у дітей дошкільного віку нашивок, на яких зазначено: прізвище, ім'я, по батькові, адреса, вік, номери телефонів батьків.
- Закрити вікна, вимкнути у с і електричні та нагрівальні прилади, перекрити газ, загасити печі, вимкнути світло (автоматичну коробку, рубильник тощо).
- Взяти «тривожну валізу» (індивідуальні засоби захисту, запас продуктів і води, особисті документи, кишеньковий ліхтар) та найкоротшим шляхом прямувати до найближчої захисної споруди чи укриття. У разі відсутності в радіусі 500 м від вашого будинку захисної споруди, використовуйте для укриття підвальне приміщення під будинком. Якщо ви не почули сигнал та у вас немає можливості швидко перейти у сховище, перейдіть до більш безпечного місця в квартирі: подалі від вікон, у коридор — під несучі стіни, або ванну кімнату (закрийте рушником дзеркало).

Якщо почули сигнал сирени, перебуваючи у торговельно-розважальних центрах та інших торговельних комплексах:

- Ознайомитися з інформацією щодо дій у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій під час перебування у закладі.
- Дотримуватися правил поведінки у місцях масового перебування людей.
- Не залишати неповнолітніх дітей без нагляду.
- Уважно стежити за сигналами системи оповіщення та оголошеннями адміністрації закладу.
- Неухильно виконувати вказівки адміністрації закладу.
- У разі оголошення евакуації негайно залишити приміщення, зберігаючи спокій.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 11 з 20	

- Під час евакуації не користуватися ліфтами, спускатися сходами, прямувати визначеними маршрутами евакуації до укриттів.
 - Швидко, без паніки зайняти місце у найближчій захисній споруді (сховищі, підвальному приміщенні, паркінгу тощо).
 - Якщо захисної споруди поблизу немає, сховатися за бетонними плитами, бордюром, лягти у заглибленнях землі, згрупуватися та закрити голову руками.
 - При виникненні паніки зберігати спокій та здатність швидко і правильно оцінювати ситуацію.
 - За необхідності надати допомогу тим, хто її потребує.
- Якщо почули сигнал сирени, перебуваючи у транспортному засобі:
- Вийти з транспортного засобу. У разі наявності маломобільних груп населення у громадському транспорті допомогти їх евакуювати.
 - Швидко, без паніки зайняти місце у найближчій захисній споруді (сховищі, підвальному приміщенні, паркінгу тощо). 3. Якщо захисної споруди поблизу немає, сховатися за бетонними плитами, бордюром, лягти у заглибленнях землі, згрупуватися та закрити голову руками.

2.7. Перша (долікарська) медична допомога у разі нещасних випадків, надзвичайних подій та ін., які сталися під час освітнього процесу в закладі освіти

2.7.1. Визначити, що перша долікарська допомога — своєчасна правильна допомога потерпілому до приїзду лікарів.

2.7.2. У разі виявлення аварійної ситуації, під час якої постраждалий отримав певні ушкодження, негайно повідомити про це викладачів, кураторів, адміністрацію.

2.7.3. У разі відсутності дорослих слід самостійно викликати швидку медичну допомогу за телефонним номером 103, описавши коротко стан здоров'я та ушкодження, які отримав постраждалий. Обов'язково потрібно зазначити відомості про місце перебування в закладі освіти постраждалого та адресу, назвати номер свого телефону.

2.7.4. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом:

- вимкнути рубильник або викрутити запобіжник;
- вимкнути мережу живлення;
- сухою палицею відкинути від потерпілого провід, що перебуває під напругою, відтягти потерпілого від електричних проводів, струмопровідних частин установки. Слід користуватися гумовими рукавичками або намотати на руку шарф, прогумований плащ та ін. Рекомендовано стати на ізольований предмет (суху дошку, згорток сухого спецодягу);
- якщо після звільнення потерпілого від дії струму він не дихає, потрібно негайно зробити штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 12 з 20	

серця. Найбільш ефективним методом штучного дихання є «з рота в рот» або «з рота в ніс»;

- після завершення вдихання повітря в рот чи ніс потерпілому дати можливість вільного видиху. Частота вдихання повітря потерпілому повинна бути 12-13 разів на хвилину.

2.7.5. Перша допомога при переломах, вивихах, розтягненні зв'язок, суглобів, ударах:

- при переломах, вивихах необхідно надати потерпілому зручне положення, що виключає рухи пошкодженої частини тіла. Це досягається шляхом накладання шини, за її відсутності можна використати палиці, дошки, фанери та ін.;

- особливо небезпечні травми хребта. У таких випадках необхідно обережно, не піднімаючи потерпілого, підсунути під його, спину дошку, щит, двері та ін.;

- при переломі ребер необхідно міцно забинтувати груди або стягнути їх рушником під час видиху;

- при переломах і вивихах ключиці у підм'язову западину слід покласти вату або інший матеріал, зігнути руку в лікті під прямим кутом і прибинтувати її до тулуба;

- при переломах і вивихах кисті та пальців рук потрібно зробити так: кисть руки з вкладеним у долоню жмутом вати, бинта (пальці зігнути) прикласти до шини, що має починатися біля середини передпліччя і закінчуватися біля кінчиків пальців, і перебинтувати;

- при розтягненні зв'язок суглобів — підняти хвору кінцівку вгору, накласти холодний компрес та тісну пов'язку, забезпечити спокій до прибуття лікаря;

- при ударах забезпечити потерпілому повний спокій, накласти на місце удару холодний компрес. При ударах із синцями не слід класти примочки, місце удару змастити йодом і накласти пов'язку.

2.7.6. Перша допомога при опіках, теплових ударах:

- при наданні першої допомоги при опіках, теплових ударах слід швидко припинити дію високої температури;

- у разі появи різних ознак теплового або сонячного удару потерпілого потрібно негайно вивести на свіже повітря або в тінь, покласти, розстебнути тісний одяг, на голову і на серце покласти холодні компреси, дати пити у великій кількості холодну воду, у тяжких випадках потерпілого обливати холодною водою;

- при припиненні дихання або його утрудненні до прибуття лікаря потерпілому роблять штучне дихання.

2.7.7. Перша допомога при обмороженні, переохолодженні:

- обмороження виникає при місцевій дії холоду на тіло;

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 13 з 20	

- при обмороженні I ступеня слід розтерти обморожені місця тіла сухою теплою тининою до почервоніння;
- при обмороженні II-III ступенів — накласти стерильні сухі пов'язки і негайно доправити потерпілого в лікарню;
- при легкому ступені переохолодження тіло слід розігріти розтиранням і дати випити кілька склянок теплої рідини;
- при середньому і тяжкому ступенях — тіло енергійно розтерти вовняною тканиною до почервоніння шкіри, дати багато пити.

2.7.8. Надання першої допомоги при пораненні й кровотечі:

- перша допомога при пораненні та кровотечі — це обережне накладання на рану ватно-марлеву пов'язку з індивідуального пакета. При цьому мити рану водою, змивати кров з рани заборонено;
- якщо індивідуального пакета немає, для перев'язування використовуйте чисту носову хустинку. У цьому випадку приготовлену для перев'язування тканину змочить йодом так, щоб пляма йоду трохи перебільшувала розміри рани;
- при кровотечі необхідно підняти поранену кінцівку, закрити рану перев'язувальним матеріалом і притиснути ділянку біля неї на 4-5 хв., не торкаючись рани пальцем;
- при накладанні джгута спочатку місце слід обгорнути м'яким матеріалом (тканиною, ватою та ін.), потім розтягнути джгут і туго перетягнути ним попередньо обгорнуту ділянку кінцівки, аж поки припиниться кровотеча;
- за відсутності гумової трубки або стрічки, що розтягується, для джгута можна застосовувати інші матеріали (мотузку, ремінь, рушник та ін.).

2.7.9. Перша допомога при отруєнні:

- причиною отруєння є проникнення в організм людини різних токсичних речовин. Захворювання починається через 2-3 год., інколи — через 20-26 год.;
- при харчовому отруєнні потерпілому кілька разів слід промити шлунок (примушують випити 1,5-2 л води, а потім викликають блювання подразненням кореня язика) до появи чистих промивних вод;
- можна дати 8-10 таблеток активованого вугілля. Потім — багато чаю, але не їжу. Якщо після отруєння минула 1-2 год. і отрута потрапила із шлунка до кишковика, то викликати блювання даремно.

2.7.10. Дії при харчовому отруєнні:

- за перших ознак харчового отруєння потрібно звернутися до лікаря або викликати швидку допомогу за номером 103;
- якщо є підозра, що отруєння спричинене грибами, слід негайно викликати швидку допомогу — кожна хвилина дорога;
- до прибуття лікарів бажано промити шлунок, а потім випити води або несолодкого чаю.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	СМЯ КАІ ПВІ 1.21 (02) – 01 – 2025
		стор. 14 з 20	

2.7.11. Перша допомога при ураженні хімічними речовинами:

- якщо хімічна речовина рідка, її необхідно негайно змити проточною водою впродовж 15-30 хв.;
- якщо хімічна речовина потрапила в очі, слід промивати їх холодною водою впродовж 15-30 хв. Око слід розплющити, а струмінь води спрямовувати до його внутрішнього кутика;
- якщо речовина суха, її необхідно струсити чи зняти сухою ганчіркою (не можна здувати, щоб порошок не потрапила в очі);
- тільки після цього уражене місце потрібно промити водою;
- діти і люди похилого віку потребують негайної госпіталізації, навіть при незначному ураженні хімічними речовинами;
- за перших ознак отруєння слід викликати швидку допомогу за номером 103;
- до лікарні слід узяти посуд та етикетку від хімічної речовини, що викликала отруєння.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ ТА НА ЙОГО ТЕРИТОРІЇ, ЯКЩО АВАРІЙНА СИТУАЦІЯ ВИЙШЛА З-ПІД КОНТРОЛЮ ДОРΟΣЛИХ

3.1. Якщо аварійна ситуація вийшла з-під контролю дорослих, не можна панікувати, пам'ятаючи, що безпека твого життя залежить від тебе. Слід правильно оцінити ситуацію і діяти в руслі правил та вимог цієї інструкції з безпеки життєдіяльності. Намагатися залишити аварійно-небезпечне місце. За мобільним зв'язком зв'язатися з дорослими й описати ситуацію — вони підкажуть, як правильно діяти.

3.2. Пам'ятати номери екстрених служб, за потреби звертатися за номерами до спеціалістів:

- 101 — пожежна охорона, Державна служба України з надзвичайних ситуацій;
- 102 — поліція;
- 103 — швидка медична допомога;
- 104 — газова служба.

	ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КАІ	Шифр документа	КАІ ПІ 30.10 (01) – 01 – 2024
		стор. 15 з 20	

(Ф 03.02-31)

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ	Посада	Дата
Розробник		Валентина КУЧЕРЯВА	Провідний інженер з охорони праці	
Узгоджено		Володимир БЛІЙ	Заступник начальника юридичного відділу	

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

